

PROJEKTO "SVEIKESNIS IR SAUGESNIS JAUNIMO GYVENIMAS" VYKDYMAS ANYKŠČIŲ RAJONE

2021 m. kovo 15 d. su VšĮ Centrine projektų valdymo agentūra buvo pasirašyta sutartis dėl 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės (EEE) finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ kvietimo „Adaptuoto ir išplėstinio jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio įdiegimas“ projekto Nr. LT03-1-SAM-K01-011 „Sveikesnis ir saugesnis jaunimo gyvenimas“ (*toliau – Projektas*) įgyvendinimo.

Projekto vykdytojas – Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Projekto partneriai – Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras ir Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Projekto tikslas – pirminės ligų prevencijos stiprinimas, fizinės ir psichinės sveikatos gerinimas bei sveikatos netolygumų mažinimas tarp 14-29 m. amžiaus jaunimo Biržų, Kėdainių ir Anykščių rajonų savivaldybėse teikiant jaunimui palankias sveikatos priežiūros paslaugas (*toliau – JPSPP*).

Projekto tikslinės grupės – minėto amžiaus jaunimas, specialistai dirbantys su jaunimu arba tėvais (socialiniai darbuotojai, psichologai, psichiatrai, visuomenės sveikatos specialistai, specialiojo ugdymo mokytojai), tėvai, savivaldybių sveikatos, socialinių reikalų, teisėsaugos ir švietimo sektorių institucijos.

JPSPP – tai nediskriminavimo, konfidencialumo ir privatumo principais teikiamos konfidencialios ir palankios sveikatos priežiūros paslaugos, pritaikytos 14-29 m. amžiaus jaunimui.

Kuo šis Projektas svarbus?

1. Bus įdiegtas ir plėtojamas JPSPP modelis, kuris prisidės prie jaunimo sveikatos ir gyvenimo kokybės gerinimo, mirtingumo bei sveikatos netolygumų mažinimo ir socialinės bei ekonominės gerovės didinimo;
2. JPSPP modelis padės greičiau ir efektyviau spręsti jaunimo sveikatos problemas, taip pat įvertins, kokių paslaugų savivaldybėje trūksta, ar teikiamos paslaugos yra lengvai prieinamos jaunimui;
3. JPSPP modelis padės ugdyti jaunimo sveikos gyvensenos nuostatas, mažinti aplinkos ir socialinių veiksnių poveikį sveikatai, o tai leis sutaupyti ekonominius išteklius, bus kuriama darni socialinė aplinka;
4. Bus įkurtas Koordinacinis centras (*toliau – KC*), kuris bus atsakingas už JPSPP modelio įgyvendinimą. KC veiklą mūsų rajone koordinuos Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. KC dirbs JPSPP koordinatorius bei psichologas;
5. Bus sukurtas bendradarbiavimo tinklas – su jaunimo organizacijomis, švietimo, socialinių reikalų, teisėsaugos institucijomis, kuris laikui bėgant bus plėtojamas. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas užtikrins kompleksiskų bei įtraukiančių sveikatos priežiūros paslaugų jaunimui teikimą;
6. Vyks įvairūs mokymai jaunimui bei kitoms suinteresuotoms pusėms sveikatos temomis, numatomos stovyklos jaunimui;

7. Bus įsigyta naujų priemonių bei įrangos, taip pat bus įgyvendintos modernios mokymo programos dėl kurių jaunimas bus paskatintas rinktis sveikesnį gyvenimo būdą;
8. Bus įdiegtas „žaliasis koridorius“ - sudarytos galimybės jaunam žmogui gauti efektyvias ir konfidencialias asmens sveikatos priežiūros paslaugas per kuo trumpesnį laiką;
9. Bus pagerintos ir sustiprintos specialistų - socialinių darbuotojų, psichologų, psichiatrų, visuomenės sveikatos specialistų, specialiojo ugdymo mokytojų ir JPSPP koordinatorių kompetencijos;
10. Projektas suteiks paslaugas ne mažiau kaip 1300 tikslinių grupių asmenų;
11. JPSPP bus teikiamos net ir pasibaigus Projektui;
12. Bus sukurta sistema, efektyviai sprendžianti jaunimui susirūpinimą keliančias problemas;
13. Projektas padės įgyvendinti bendrą programos tikslą ir pasiekti aukštą jaunimo sveikatos prevencijos lygį Projekto savivaldybėse ir sumažinti sveikatos netolygumus Lietuvoje.

Įgyvendinant Projektą bus įdiegti 8 JPSPP teikimo algoritmai, kurie įgalins paslaugų jaunimui teikimo mechanizmus:

1. Savižudybių ir savižalos;
2. Sveikatos sutrikimų, susijusių su atsvejinimu ir nutukimu;
3. Lytiškai plintančių infekcijų ir neplanuoto nėštumo;
4. Psichoaktyvių medžiagų vartojimo;
5. Alkoholio vartojimo;
6. Depresijos;
7. Seksualinio smurto;
8. Valgymo sutrikimų.

Sukurti, adaptuoti ir išplėtoti jaunimo sveikatos problemų sprendimo algoritmai galės būti naudojami ir kaip instrumentai, padedantys atlikti jaunimo sveikatos strategijos formavimą ir tuo pačiu padės sumažinti sveikatos skirtumus tarp Lietuvos rajonų bei regionų.

Kuo svarbus JPSPP koordinatorius?

1. Organizuos „žemo slenksčio“, atvejo vadybos bei žmogaus teisių principais paremtas sveikatos priežiūros paslaugas KC;
2. Bus apmokyti kontakto technikos, motyvacinio interviu, atvejo vadybos ir tarpžinybinio bendradarbiavimo, todėl sugebės sudarinėti paslaugų teikimo planus ir vykdydamas individualią atvejo vadybą, įvertins jauno žmogaus sveikatos poreikius, siųs jį į asmens sveikatos priežiūros įstaigą gauti reikalingas paslaugas, jei reikės – į kitas įstaigas, esant reikalui, tarpininkaus tarp jauno žmogaus ir atitinkamos įstaigos;
3. Palaikys nuolatinį ryšį su jaunu žmogumi bei jo artimaisiais, kol jis bus JPSPP modelio klientas;
4. Koordinuos JPSPP modelį - sveikatos stiprinimo, prevencijos, konsultavimo ir stebėsenos paslaugų teikimą savivaldybėje, remiantis atitinkamais algoritmais;
5. Atliks jaunimo sveikatos būklės analizę;
6. Koordinuos sveikatos specialistų, įsijungusių į JPSPP modelį, veiklą siekiant jauno žmogaus sveikatos poreikių užtikrinimo;

7. Administruos sveikatos portalą (www.sveikatostinklas.lt), rengs straipsnius jaunimui sveikatos išsaugojimo temomis ir juos viešins įvairiais komunikacijos kanalais.

Projekto įgyvendinimo metu bus užtikrintas horizontaliųjų principų – regioninės plėtros, lyčių lygybės ir nediskriminavimo, darnaus vystymosi laikymasis.

Projekto viešinimui ir jo pristatymui numatyti 3 renginiai – Projekto pradžioje, jo eigoje ir pabaigoje, taip pat bus sukurta interneto svetainė. Numatyta ir reklaminė prevencinė atributika, kuri kaip skatinamoji priemonė, bus dalinama viešinant Projektą.

KC kontaktai:

Adresas - Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, J. Bilūno g. 19, Anykščiai, LT-29111.

1. **JPSPP koordinatorė** - visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stebėseną Monika Meškauskaitė. **Prireikus pagalbos kreiptis:** koordinatore.anyksciai@gmail.com; 86 404 3123; „Facebook“, „Instagram“ ir „Messenger“ – @JPSPP Anykščiuose;
2. **Psichologė** – Karolina Puzinaitė. **Prireikus pagalbos kreiptis:** karolina.puzinaite@gmail.com; 86 111 4022.

Bendra projekto vertė – 241 585,83 eurai (Anykščių rajono savivaldybė – 76 347,73 eurai).

Projekto interneto svetainė – <https://jaunimosveikata.eu/>. Čia rasite visą reikiamą informaciją apie Projektą bei jo vykdymo eigą atitinkamose savivaldybėse.

Jaunimo sveikatos portalas – www.sveikatostinklas.lt. Čia rasite visą reikiamą informaciją apie jaunimo sveikatą, jos stiprinimą bei JPSPP teikimą atitinkamose savivaldybėse.

Projektas finansuojamas pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinius mechanizmus. Daugiau informacijos: <https://www.norwaygrants.lt/>.

Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro informacija